

APSTIPRINĀTA
SIA "Rīgas nami"
2024. gada 29. februāra
padomes sēdē
(protokols Nr. RN-2024-3/1.3-3)

SIA "RĪGAS NAMI" KORUPCIJAS RISKU UN INTEREŠU KONFLIKTU NOVĒRŠANAS POLITIKA

Rīgā

2024. gada 29. februārī

Nr. RN-2024-2-pol/2.1-2

I. Vispārīgie jautājumi

- SIA "Rīgas nami" (turpmāk – Sabiedrība) korupcijas risku un interešu konfliktu novēršanas politikas (turpmāk – Politika) mērķi ir:
 - nodrošināt tiesisku, caurskatāmu un efektīvu Sabiedrības darbību, iekšējās kontroles sistēmas ietvaros izveidojot un īstenojot vienotu pasākumu kopumu korupcijas risku un interešu konfliktu novēršanai;
 - veidot izpratni par korupciju un interešu konfliktu, to veidiem un izpausmēm, lai Darbinieki varētu izvērtēt savas rīcības atbilstību normatīvo aktu prasībām un nepieļautu to pārkāpumus;
 - veicināt Sabiedrības stratēģisko mērķu sasniegšanu, mazinot un novēršot iespējamus korupcijas un interešu konfliktu riskus, tai skaitā reputācijas riskus.
- Politika ir izstrādāta, ievērojot ārējos normatīvos aktus, kas nosaka valsts amatpersonu un darbinieku rīcību korupcijas un interešu konflikta situācijā, un Sabiedrības Korporatīvās pārvaldības politiku.
- Korupcijas risku un interešu konfliktu novēršanas pasākumi var tikt reglamentēti arī citās Sabiedrības politikās, tai skaitā Iekšējās kontroles, risku pārvaldības un atbilstības nodrošināšanas politikā, Iepirkumu organizēšanas politikā, Trauksmes celšanas politikā.
- Lai veicinātu Darbinieku likumīgu un godprātīgu darbību Sabiedrības interesēs, nodrošinātu vienotu izpratni par Darbinieku profesionālās ētikas pamatprincipiem attiecībā un saskarsmē ar klientiem, sadarbības partneriem un citām trešajām personām, kā arī lai definētu Darbinieku saskarsmes pamatprincipus ar kolēģiem un novērstu Darbinieku jebkādas personiskas ieinteresētības ietekmi, pildot darba pienākumus, novērstu krāpšanas un korupcijas riskus, Sabiedrība ir izstrādājusi Ētikas kodeksu, kuru ir apstiprinājusi Sabiedrības valde.
- Lai īstenotu Politikā noteikto, Sabiedrība izstrādā iekšējos noteikumus par korupcijas risku un interešu konfliktu novēršanu.
- Politika ir saistoša visiem Sabiedrības Darbiniekiem.
- Politikā lietotie termini:

- 7.1. Darbinieks – jebkura Sabiedrībā nodarbināta fiziskā persona, kas uz darba līguma pamata par nolīgto samaksu veic noteiktu darbu Sabiedrībā, kā arī Sabiedrības valdes un padomes loceklis;
 - 7.2. dāvana – jebkurš mantisks vai citāda veida labums (tajā skaitā pakalpojumi, tiesību piešķiršana, nodošana, atbrīvošana no pienākuma, atteikšanās no kādas tiesības, kā arī citas darbības, kuru rezultātā rodas kāds labums), kura tiešs vai netiešs guvējs ir Darbinieks, valdes vai padomes loceklis;
 - 7.3. interešu konflikts – situācija, kurā Darbiniekam, tai skaitā valsts amatpersonai, pildot amata pienākumus, ir jāpieņem lēmums vai jāpiedalās lēmuma pieņemšanā, vai jāveic citas ar amatu saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt Darbinieka vai valsts amatpersonas, tās radnieku, darījumu partneru personiskās vai mantiskās intereses;
 - 7.4. korupcijas novēršana – darbības, kas vērstas uz koruptīvas rīcības iespēju sašaurināšanu, pilnveidojot un aktualizējot normatīvos aktus, procedūras, kā arī nodrošinot atbilstošu uzraudzību un kontroli un veicinot amatpersonu godprātīgu attieksmi pret darba pienākumiem, tādējādi samazinot korupcijas riska līmeni vai izskaužot korupcijas rašanās iespēju nākotnē;
 - 7.5. korupcijas risks – varbūtība, ka kāds no Darbiniekiem, kuram uzticēta lēmumu pieņemšana vai atbildība noteiktu pilnvaru ietvaros, ar vai bez nodoma rīkosies savu vai citas personas materiālo interešu labā, gūstot sev vai nodrošinot citiem nepienākošus labumus un/vai nodarot kaitējumu (mantiskā izteiksmē vai graujot reputāciju) Sabiedrībai;
 - 7.6. pretkorupcijas pasākumi – pasākumu kopums, kuru mērķis ir samazināt un novērst korupcijas un interešu konflikta riskus Sabiedrībā;
 - 7.7. sadarbības partneri – fiziskas vai juridiskas personas vai šādu personu apvienības, ar kurām noslēgts līgums par pakalpojumu sniegšanu vai preču piegādi, vai ir cita veida sadarbība, tostarp, ja starp pusēm pastāv darījuma attiecības, kas saskaņā ar normatīvo aktu noteikumiem ir deklarējamas darījumu attiecības ar valsts amatpersonām;
 - 7.8. valsts amatpersona – Sabiedrības Darbinieks vai amatpersona, kurai ir valsts amatpersonas statuss saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto.
8. Sabiedrība savā darbībā ievēro šādus principus:
 - 8.1. Sabiedrība ievēro labas korporatīvās pārvaldības principus, veicina ētisku, godprātīgu un atklātu darbību;
 - 8.2. Sabiedrība mērķtiecīgi iestājas pret korupciju un iekšējās kontroles sistēmas ietvaros identificē un novērtē korupcijas un interešu konflikta riskus, un īsteno preventīvus pasākumus šo risku novēršanai;
 - 8.3. Sabiedrība nodrošina darbības atklātību un publisko normatīvajos aktos noteikto informāciju par darbības rezultātiem, kā arī citu nozīmīgu informāciju.
 9. Sabiedrība nodrošina pastāvīgu Darbinieku izglītošanu par korupciju un interešu konfliktu, to veidiem un izpausmēm, kā arī darbībām, kas tiek īstenotas vai ir plānotas, lai mazinātu korupcijas un interešu konflikta riskus Sabiedrībā.
 10. Sabiedrība nodrošina iespēju informēt par iespējamu korupcijas vai interešu konflikta situāciju, tai skaitā izmantojot iekšējo trauksmes celšanas sistēmu.

II. Korupcijas un interešu konflikta pazīmes

11. Politikas ietvaros par korupciju uzskata Darbinieka darbību vai bezdarbību, kas vērsta uz to, lai, izmantojot amata pienākumus, savas pilnvaras vai pārsniedzot tās, iegūtu nepienākošus labumus sev vai citām personām. Korupcija var izpausties kā:
 - 11.1. prettiesiska labuma, tai skaitā kukuļa, pieprasīšana un pieņemšana;
 - 11.2. neatļauta dāvānu pieņemšana;

- 11.3. apzinātas darbības ar mērķi gūt labumu sev vai citai personai, tai skaitā prettiesiski rīkojoties publiskajos iepirkumos, izmantojot vai slēpjot iegūto informāciju, apzināti neveicot vai nolaidīgi veicot pienākumus savās vai citas personas interesēs;
 - 11.4. ļaunprātīga dienesta stāvokļa izmantošana;
 - 11.5. funkciju izpilde interešu konflikta situācijā;
 - 11.6. neatļauta rīcība ar Sabiedrības vai tai lietošanā, glabāšanā nodotu mantu vai finanšu līdzekļiem;
 - 11.7. citas Sabiedrības darbības intereses un tiesiskumu apdraudošas darbības.
12. Interešu konflikts var izpausties trijos veidos:
- 12.1. reāls interešu konflikts – persona faktiski atrodas interešu konflikta situācijā, tas ir, privātas intereses ietekmē personas lēmumus un rīcību, veicot amata pienākumus, vai amata pienākumu veikšana ietekmē privātas intereses;
 - 12.2. iespējams interešu konflikts – situācija, kad reāls interešu konflikts konkrētajā brīdī vēl nav iestājies, bet ir ticams, ka nākotnē tas varētu iestāties;
 - 12.3. šķietams interešu konflikts – situācija, kad no malas šķiet vai varētu šķist, ka persona atrodas interešu konfliktā, rodas vai varētu rasties iespāids, ka persona nevarēs objektīvi pieņemt lēmumu vai godprātīgi veikt savus amata pienākumus. Šķietams interešu konflikts var negatīvi ietekmēt uzticību Darbiniekam vai Sabiedrībai.

III. Korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas iekšējās kontroles sistēma

13. Sabiedrība izveido iekšējās kontroles sistēmu, lai nodrošinātu Sabiedrības mērķu sasniegšanu, pārskatu ticamību un darbības atbilstību normatīvajiem aktiem.
14. Sabiedrības iekšējās kontroles sistēma ietver korupcijas un interešu konfliktu risku identificēšanas, novērtēšanas, kontroles un risku mazināšanas pasākumu kopumu visos darbības veidos un organizatoriskajos līmeņos, lai sasniegtu šādus mērķus:
 - 14.1. izveidot tādu kontroles vidi, kas nepieļauj likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteikto normu pārkāpumus un koruptīvas darbības un veicināt tiesisku un lietderīgu Sabiedrības resursu izmantošanu;
 - 14.2. apzināt iespējamus korupcijas riskus, kuriem iestājoties var tikt ietekmēta Sabiedrības mērķu un uzdevumu izpilde vai radīts cita veida kaitējums (finansiālie zaudējumi, reputācijas pasliktināšanās, veicināta sabiedrības negatīva attieksme pret Sabiedrību un Darbiniekiem u.tml.);
 - 14.3. ieviest atbilstošus pasākumus korupcijas risku mazināšanai vai novēršanai un uzraudzīt to īstenošanu;
 - 14.4. pastāvīgi identificēt un novērtēt korupcijas riskus un izvērtēt noteikto korupcijas risku mazināšanas vai novēršanas pasākumu efektivitāti un lietderību;
 - 14.5. paaugstināt Darbinieku zināšanu līmeni par korupcijas un interešu konflikta jautājumiem.
15. Par iekšējās kontroles sistēmas korupcijas un interešu konfliktu risku mazināšanai darbību Sabiedrībā atbild valde, kas nosaka iekšējo normatīvo aktu izstrādi, nosaka pasākumus korupcijas riska identificēšanai un novēršanai un nodrošina to izpildes kontroli.
16. Darbinieki atbild par Politikā un likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteikto principu ievērošanu, veicot darba pienākumus, attiecībās ar kolēģiem un sadarbības partneriem.

IV. Korupcijas risku novēršana

17. Sabiedrība nodrošina korupcijas risku pārvaldību un īsteno pretkorupcijas pasākumus.
18. Saskaņā ar KNAB vadlīnijām, Rīgas valstspilsētas pašvaldības iekšējiem noteikumiem, aktuālo Rīgas valstspilsētas pašvaldības pretkorupcijas stratēģiju un tās īstenošanas plānu un Sabiedrības apzinātajiem iespējamajiem korupcijas un interešu konfliktu riskiem Sabiedrība

- izstrādā pretkorupcijas pasākumu plānu vidējam termiņam (trijiem gadiem) un nodrošina tā izpildi:
- 18.1. veicot korupcijas riskam pakļauto darbības jomu, funkciju un procesu identificēšanu un novērtēšanu;
 - 18.2. apzinot korupcijas riskam pakļautos amatus un nosakot to risku līmeni;
 - 18.3. nosakot pasākumus risku mazināšanai vai novēršanai;
 - 18.4. nodrošinot pretkorupcijas pasākumu izpildi, pārskatīšanu un pasākumu rezultātu novērtēšanu;
 - 18.5. pastāvīgi īstenojot Darbinieku apmācību par korupcijas riskiem un to novēršanu.
19. Par korupcijas riskam pakļautām uzskatāmas tādas darbības jomas, funkcijas, procesi un amati, kuros Darbinieku amatu pienākumi saistīti ar:
- 19.1. tiesībām rīkoties ar Sabiedrības finanšu līdzekļiem un mantu;
 - 19.2. publisko iepirkumu organizēšanu un līgumu slēgšanu;
 - 19.3. lēmumu pieņemšanu par materiālo vērtību sadali, pārdali, atsavināšanu, izlietojumu, iznomāšanu vai iegūšanu īpašumā;
 - 19.4. personāla plānošanu un atlasi, lēmumu pieņemšanu un sagatavošanu personāla vadības un atalgojuma jautājumos;
 - 19.5. citu personu darbības uzraudzību, kontroli un tām saistošu lēmumu pieņemšanu un sagatavošanu;
 - 19.6. normatīvo aktu projektu izstrādi un pieņemšanu;
 - 19.7. rīcību ar ierobežotas pieejamības un komercnoslēpumu saturošu informāciju un/vai fiziskas personas datiem.
20. Sabiedrības pretkorupcijas pasākumu plānu attiecīgam periodam un tā grozījumus apstiprina valde. Sabiedrības pretkorupcijas pasākumu plānam nosaka ierobežotas pieejamības statusu.
21. Sabiedrība aktualizē korupcijas riskam pakļauto darbības jomu, funkciju un procesu novērtējumu un amatu risku novērtējumu, un nepieciešamības gadījumā aktualizē Sabiedrības pretkorupcijas pasākumu plānu, ja:
- 21.1. Sabiedrība uzsākusi jaunas darbības īstenošanu;
 - 21.2. Sabiedrības amatu saraksts papildināts ar jaunu amatu grupu vai jaunu specifisku amatu;
 - 21.3. identificēts jauns korupcijas risks;
 - 21.4. konstatētas koruptīvas darbības vai interešu konflikts, vai saņemti ziņojumi par iespējamiem pārkāpumiem;
 - 21.5. nav izpildīts plānā noteikts pasākums risku mazināšanai, jo tā izpilde nav iespējama noteiktajā termiņā.
22. Sabiedrības pretkorupcijas pasākumu plānu aktualizē ne retāk kā vienu reizi trijos gados, tajā skaitā pārskata identificētos korupcijas riskus, novērtē korupcijas riskam pakļautās darbības jomas, funkcijas, procesus un amatus un izvērtē korupcijas risku novēršanas pasākumus, kā arī šo pasākumu efektivitāti un lietderību.
23. Korupcijas riska novēršanas pasākumi ir efektīvi, ja, tos īstenojot, riska iespējamība nav palielinājusies, un iespējamais korupcijas risks pārskata periodā nav iestājies.
24. Korupcijas riska novēršanas pasākumi ir lietderīgi, ja pārskata periodā noteiktie pasākumi novērtēšanas brīdī ir efektīvi un to īstenošana sasniegta ar iespējami mazāko resursu apjomu.
25. Korupcijas riska novēršanas un riska mazināšanas nolūkā Sabiedrības iekšējās kontroles sistēmā ir izveidota un ieviesta:
- 25.1. risku pārvaldības sistēma;
 - 25.2. iekšējā audita sistēma;
 - 25.3. trauksmes celšanas sistēma.
26. Kvalitātes un risku vadītājs līdz kārtējā gada 25.janvārim sagatavo pārskatu par Sabiedrības pretkorupcijas pasākumu plāna izpildi iepriekšējā gadā. Pārskatu izskata un apstiprina valde. Informāciju par iepriekšējā gadā veiktajiem pasākumiem korupcijas riska mazināšanai un novēršanai publisko ārējos normatīvajos aktos un Sabiedrībā noteiktā kārtībā.

27. Ikvienam Darbiniekam ir pienākums informēt Sabiedrības iekšējos normatīvos aktos noteiktajā kārtībā par jebkuru incidentu, kas varētu radīt Politikas vai normatīvo aktu pārkāpuma risku, kā arī par iespējamu ētikas pārkāpumu, korupcijas vai interešu konflikta situāciju.
28. Darbinieks var izmantot šādas informēšanas iespējas:
 - 28.1. Sabiedrības izveidoto trauksmes celšanas sistēmu;
 - 28.2. vērsanos Ētikas komitejā;
 - 28.3. informācijas sniegšanu KNAB.

V. Interesešu konfliktu risku novēršana

29. Darbinieki lēmumus pieņem vienīgi Sabiedrības interesēs, ārējos un Sabiedrības iekšējos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, atbilstoši darba līgumos, valdes vai padomes locekļa pilnvarojuma līgumos noteiktajam.
30. Sabiedrības Darbinieki, kuri ir valsts amatpersonas, ievēro likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonas darbībā” ietvertās prasības valsts amatpersonām.
31. Darbiniekiem ir aizliegts veikt amata pienākumus reāla interešu konflikta situācijā.
32. Ikvienam Darbiniekam ir pienākums ziņot Sabiedrības iekšējos normatīvos aktos noteiktajā kārtībā par jebkādu interešu konflikta gadījumu, neatkarīgi no tā izpausmes veida (reāls, iespējams vai šķietams interešu konflikts) un rīkoties Sabiedrības iekšējos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
33. Darbinieki atturas no amatu savienošanas, kas var radīt aizdomas par reālu, iespējamu vai šķietamu interešu konfliktu, kā arī neieņem amatus, kuru savienošana aizliegta saskaņā ar likumu “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonas darbībā”.
34. Sabiedrība neveic darījumus ar Darbiniekiem (izņemot darījumus, kas izriet no darba līguma vai pilnvarojuma līguma). Sabiedrība veic saistīto personu un ar tām veikto darījumu uzskaiti un publisko informāciju par veiktajiem darījumiem finanšu pārskatos.
35. Darbinieki neizmanto Sabiedrības resursus privāto vai politisko interešu risināšanai, personiska labuma vai labuma citām personām gūšanai.
36. Darbinieki nepieņem dāvanas, ja to pieņemšana rada vai var radīt iespaidu, ka tādā veidā tiek ietekmēta darba pienākumu veikšana vai var rasties šaubas par Darbinieka darbības objektivitāti un neitralitāti.

VI. Noslēguma jautājumi

37. Ar Politikas apstiprināšanu spēku zaudē Sabiedrības iekšējie noteikumi Nr. RN-2021-13-not/2.1-5 “Kārtība, kādā SIA “Rīgas nami” darbinieki ziņo par korupcijas risku un interešu konfliktu” (apstiprināti ar valdes 12.10.2021. lēmumu) un Korupcijas risku un interešu konfliktu novēršanas politika Nr. RN-2023-4-pol/2.1-2 (apstiprināta SIA “Rīgas nami” 12.09.2023. padomes sēdē, protokols Nr. RN-2023-17/1.3-6).
38. Ņemot vērā labas korporatīvās pārvaldības principus, Sabiedrība nodrošina informācijas par pretkorupcijas pasākumu īstenošanu publiskošanu.
39. Informāciju publisko Sabiedrības iekšējās un ārējās komunikācijas ietvaros saskaņā ar izstrādātu attiecīgu iekšējo normatīvo regulējumu.
40. Lai nodrošinātu efektīvu Politikas piemērošanu, Sabiedrības valde un padome veic Politikas ieviešanas pastāvīgu uzraudzību. Valde vienu reizi gadā pārskata Politiku un vajadzības gadījumā iniciē attiecīgu izmaiņu veikšanu. Valde vienu reizi gadā ziņo padomei par politikas ieviešanas gaitu un rezultātiem.
41. Sabiedrība nodrošina Darbinieku iepazīstināšanu ar Politiku Sabiedrībā noteiktajā kārtībā. Politika ir pieejama Sabiedrības dokumentu vadības informācijas sistēmā un tīmekļa vietnē.